राज्यातील कारागृहांमध्ये

Criminology Research

Project "RUDRA"

राबविण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन गृह विभाग

शासन आदेश क्रमांक : H.D.-28014/19/2025-PRISON1

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक : १३/०५/२०२५.

प्रस्तावना:-

भारतातील सिरीयल किलर आणि जघन्य (Heinous) गुन्हेगारांच्या मानसशास्त्राचा अभ्यास करण्याच्या क्षेत्रात काही महत्त्वाची प्रगती साध्य केली असून, श्री. अथर्व पंकज देशपांडे व त्यांचे सहकारी त्यांच्या संशोधन पत्रिकेला Journal of Forensic Medicine Science and Law मध्ये प्रकाशनासाठी मान्यता मिळाली आहे.

सदर टिमने मध्यवर्ती कारागृह अमरावती व नागपूर येथे सिरीयल किलर आणि बलात्काराच्या गुन्ह्यांमध्ये कैदेत असलेल्या बंद्यांच्या मुलाखती घेऊन, त्याच्या आधारावर मानसशास्त्र तसेच मोठ्या अपराधातील पिडित व्यक्तींचा अभ्यास व चौकशी तंत्राच्या आधारे मा. मुख्यमंत्री यांचे समोर त्यांचे सादरीकरण केले आहे.

सदर संशोधन भारतामध्ये पहिल्यांदाच केले जात असलेले पुर्णत: वेगळे संशोधन आहे, ज्याचे मॉडेल थेट एफबीआयच्या Elite Serial Crime Unit वर आधारित असल्याने व सदरचा प्रकल्प हा हीन पातळीवरील (Heinous Crime) गुन्ह्यांमध्ये दोषी ठरलेल्या बंद्यांच्या पुनर्वसनाच्या प्रयत्नांकंरीता व गुन्हेगारी तपासाकरीता उपयोगी ठरणार आहे.

शासन आदेश :-

उपरोक्त पार्श्वभूमीच्या आधारे, श्री. अथर्व पंकज देशपांडे व त्यांचे सहकारी यांचा Criminology Research Project "RUDRA" (Research Unit for Detection and Resolution of Anomalies in Criminals) हा राज्याच्या सर्व कारागृहांमध्ये १० वर्षांकरिता राबविण्यासाठी शासन मंजूरी देण्यात येत आहे.

- २. सदर प्रकल्प राज्याच्या कारागृहांमध्ये राबविण्यासंबंधीच्या अटी व शर्तीबाबतचा करारनामा दि. ०७/०५/२०२५ रोजी करण्यात आला आहे. सदर कारारनाम्यातील अटी व शर्ती या संबंधीतांवर बंधनकारक असतील.
- ३. सदर प्रकल्पाच्या अनुषंगाने, श्री. देशपांडे व त्यांच्या टिममधील सदस्यांना बंद्यांच्या मुलाखती घेण्याकरीता, सर्व कारागृहांमध्ये प्रवेश देण्यासंबंधी व ऑपरेशनचा एक भाग म्हणून उल्लेख असलेले ओळखपत्र देण्याची कार्यवाही शासन स्तरावरून करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून या ओळखपत्रावर श्री.देशपांडे व टिम यांना राज्यातील सर्व कारागृहात प्रवेश देण्यात यावा. तसेच त्यांच्या संशोधन कार्यात सर्व कारागृह अधिकारी व कर्मचारी यांनी पूर्ण सहकार्य करावे.
- ४. सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात येत असून त्याचा संकेतांक २०२५०५१३१२३३३७०१६४२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुग्रिव धपाटे) सहसचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत:

- अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- २. विशेष पोलीस महानिरीक्षक (मुख्यालय), कारागृह व सुधारसेवा, पुणे.
- कारागृह उपमहानिरीक्षक, दक्षिण विभाग, मुंबई / मध्य विभाग, छत्रपती संभाजीनगर / पश्चिम विभाग, पुणे / पूर्व विभाग, नागपुर / नाशिक विभाग.
- ४. सर्व कारागृह अधीक्षक
- ५. निवडनस्ती तुरुंग-१.